

РАЗЧИТАНЕ НА СИМВОЛИТЕ ПО ОТКРИТИТЕ ОСТАНКИ ОТ ВАРНЕНСКИЯ ХАЛКОЛИТЕН НЕКРОПОЛ

Христо Смоленов

Abstract: The study is based on the artifacts of the Varna necropolis from the middle of the fifth millennium BC. They have been an inexhaustible source of insight for decades on end, following their discovery in 1972. These artifacts, according to the present authors, are the material embodiment of primeval concepts – astonishing achievements of prehistoric intelligence. Hence geometrical and numerical are represented on their surface in a way which implies a system of knowledge. They suggest that these objects might have been used as standards for numerical, linear and angular measurement. As the authors have shown, the earliest known embodiments of the Golden ratio had been conceived and hand made in Varna. They display a subtle feeling of beauty and harmony, a true synergy of proportions which reveals a non-trivial symmetry. But there is more to that – they also have a kind of pragmatic design besides their complex aesthetics.

Key words: gold standards, golden ratio, geometrical

Кога и защо тайното знание от древността си пробива път към съвременното мислене? Въпросът като че ли има съвсем естествен отговор: когато по един или друг повод го откриваме отново, и отново. Самото му преоткриване, обаче, не е просто повторение. То е по-скоро израз на инстинкт за оцеляване на духа, подсъзнателно търсене на хармония между хората и обществото, между общество и природа, между истина и красота. Този човешки стремеж към Хармония за кой ли вече път е застрашен...

Когато интересът към дълбоката древност се усилва в сегашно време, това се дължи не само на любопитство. То има и социални причини: неудовлетвореност от днешното състояние на нещата, и протест срещу развихрянето на сили, които принижават Разума за сметка на симбиозата между Властта и Парите. Тяхно е настоящето (изглежда винаги е било така), а има и тенденции, които пренасят това статукво в бъдещето. Битката за самото бъдеще е започнала още в далечното минало и от тогава свещеното тайно знание е било съюзник на хуманизма. Не случайно през Ренесанса възкръсва и интересът към „божествени пропорции“, и култа към хармонията на духа и тялото. За разлика от днес, те не са пазарни величини – не са стоки, а човешки ценности с по-висше предназначение. Такова е и предназначението на сакралното знание: да хармонизира творческите енергии на хората, да внася

устойчивост в развитието на обществото и природната среда – да очовечава личности, а не да обезличава човеци.

Имало е и по-страшни, и по-лицемерни времена, но днес възможностите на човечеството да нарушава хармонията, да вреди на природата и на себе си са несравнимо по-големи. Съвременната цивилизация се нуждае от коректив, който не може да се намери в истерично агресивната действителност. Тя е подчинена на други – не човешки – приоритети и замества със свободата на пазарите изконния стремеж на хората към свобода. Без знания тя е обречена да остане само фраза, както и хуманизмът е обречен да остане пожелание без шансове. Затова и новият хуманизъм се нуждае от целия ресурс на познание, включително и първото знание за хармонията, запазено в златните еталони на Първата истинска цивилизация...

Златните еталони на първата наука

Далечното минало и далечният космос донякъде си приличат. И двете носят в себе си парадоксите на началото. И двете са като хоризонт – колкото и да мислим, че се прилижаваме към него, толкова той се отдалечава пред погледа ни. Отвъд него движението продължава, неизвестността си остава и следват нови, и още нови неща...

Когато от космоса до нас достига светлината на далечни звезди, тях може би отдавна вече ги няма. Угаснали са, но излъчването им ги е надживяло. Така става и с творческото „излъчване” на цивилизациите от далечното минало. Ако бъде преоткрито, тяхното познание възкръсва след хилядолетия. Това показва, че интелектът не е просто средство за събиране на информация. Може би самото познание е особена форма на живот. Затова, не само в преносния смисъл на думата, говорим за съживяване на знания отпреди седем - осем хилядолетия.

В своята статия „Златните съкровища на Древна България (Ancient Bulgaria's Golden Treasures)[1], известният британски археолог, Сър Колин Ренфрю пише: „Най-древното злато на света, открито през 1972 г., не бе намерено в Шумер или Египет, считани за люлката на най-древните цивилизации, както мнозина биха очаквали. То не дойде и от Доколумбова Америка, известна с богатите златни находки от Перу и Колумбия. Това първо злато беше открито за всеобщо учудване в Североизточна България, близо до привлекателния и модерен град Варна и може би възрастта му е над 6000 г.

Откритието на това, най-старо златно съкровище изглежда потвърждава моята теория, че праисторическите българи са открили металургията независимо от предшествашите ги металурзи от Близкия Изток. Това също подсказва, че българите от петото хилядолетие преди Новата ера са предали своите златарски умения на ненадминатите златари – Траките, живели по българските земи през първото хилядолетие преди новата ера... Откритието по свой начин е толкова важно, колкото и това на Хайнрих Шлиман, който преди 100 години откри златното съкровище на Древна Троя. Макар и не така пищно, както това в Троя, българското злато е поне с 1 500 години по-старо и със

сигурност може да бъде датирано преди 3500 г пр. Н. Е. Калиброваният радиовъглероден анализ го поставя в интервала между 4600 и 4200 г. пр. Н. Е.” [2]. По това време интелектуалната еволюция на хората е достигнала забележителни висоти на Балканския полуостров. Креативното мислене и технологичните умения се съчетават при раждането на тази загадъчна цивилизация, появила се по крайбрежието на Черно море в Североизточна България. Наследството, което ни е оставено от тази уникална култура, включва най-старото злато на света и най-старите елементи познанието.

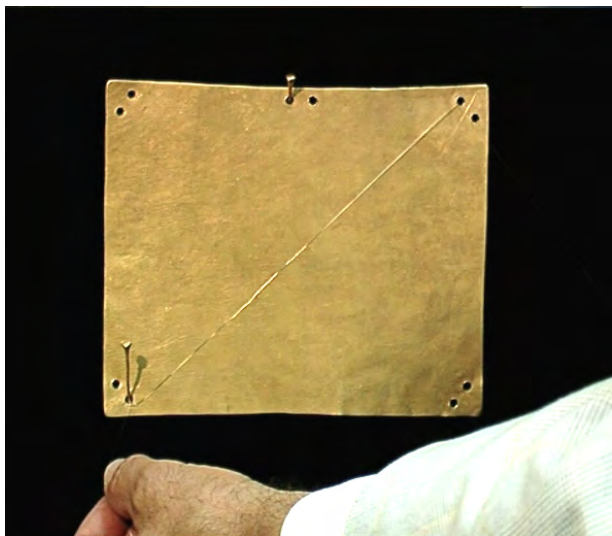
Възраждането за нов живот на тази Първа цивилизация се случва след седем хилядолетия забрава. Възстановяването на загубеното досега познание става с помощта на златните стандарти и пропорции, използвани в златните атрефакти от праисторическа Варна. Измервателните функции на някои от предметите разкриват първичната елегантност на новородените наука и изкуство. Преоткривайки тези функции, ние можем да разберем как красотата и истината се съчетават в генезиса на свещеното познание.

Едно скорошно проучване, публикувано в „Antiquity 81”, 2007 г. (Antiquity 81) дава „нови гледни точки към варненския погребален комплекс (България) - AMS датиране и социално значение[2]. Изследователският екип, който работи по този нов проект, започна прецизно радиовъглеродно датиране на изключително важното за науката гробище от Медната епоха, открито край Варна. Според първоначалното датиране, гробището е на възраст между 4560 и 4450 преди Новата ера, като съществува възможност по-старите погребения да са извършени дори по-рано [3]. Радиографският анализ поставя находките около средата на петото хилядолетие преди новата ера. Това противоречи на старите парадигми за еволюцията на човешкото мислене. За нас интелектът е решаващият критерий, който определя дали една култура от Медната епоха има потенциала да се превърне в истинска цивилизация. Културата от Варна еволюира в първата цивилизация по това време. Ние я нарекохме Ауrolитна цивилизация (от финикийското „Ауро”, което

означава слънчеви лъчи и още злато и „литос“ – камък).

Това име носи две значения, характерни за варненското наследство – от една страна, тук е намерено най-старото злато на света, а от друга – тук са направени първите стъпки в систематизирането на познанието, които ни дават информация за генезиса на науката и технологиите. Забулени в мъгла, праисторическите времена не ни дават панорамен изглед за това Просвещение от Каменната ера. Дали това е зората на Първата цивилизация или е залезът на една предходна супер-култура? Възкресението на Ауrolитната цивилизация става след 7 хиляди години забвение.

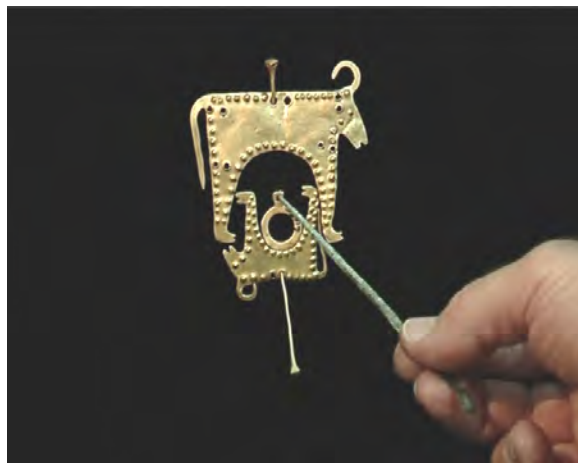
Надяваме се, че изгубеното познание на тази цивилизация може да бъде възстановено въз основа на използваните златни стандарти и пропорции. Варна може да се окаже люлката на цивилизована Европа и родно място на истински „Праисторически ренесанс“.

Доказателствата сочат, че тук по средата на петото хилядолетие пр. Хр. се е състояла истинска когнитивна революция. С огромен скок напред познанието започва да еволюира в прото-наука – преждевременна, но с огромен иновационен потенциал. С оглед на казаното по-горе, акцентът на нашето изследване попада върху потенциалните възможности на праисторическия интелект. Човешката мисъл има способността на свързва култури и континенти, полагайки основите за невероятни бъдещи достижения. Всеобхватното влияние на свещеното познание може да бъде усетено в някои от най-големите проекти в миналото, като

Голямата пирамида, например. Тя е построена 20 века след Варненската култура. Стоунхендж също е изграден почти 2 000 г след като най-старото златно съкровище на света е погребано в некрополиса край брега на Черно море. Парадоксално е, но огромните каменни паметници от Египет и Британските острови имат нещо общо с малките златни артефакти от Ауrolитна Варна.

Между тях съществува известна корелация между ъгли и пропорции. Дали това се дължи

на свещена геометрия или просто на прагматично проектиране? Родството между тях е нещо повече от аналогия, ние го наричаме археометроника – прецизно измерване на артефактите според рамка от системни критерии.

Измерванията ни показват математически подсказки и визуална евристика, принадлежащи на вродената интелигентност на праисторическия човек. Възстановяването на изгубените познания започва със самата структура на артефактите и продължава с откриването на техните потенциални функции. Някои от тези предмети се оказват

инструменти, въпреки че изглеждат като украшения. Може би не би било преувеличение, ако кажем, че те са измервателни инструменти, използвани от едни от най-старите учени [4].

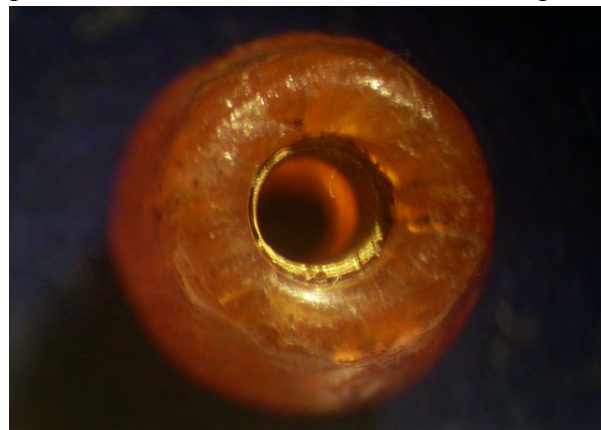
Дали по интуиция или нарочно, някои от тези модулни инструменти са направени така, че да пасват едни с други. Поставени заедно, те подчертават взаимодействието на пропорциите, което иначе остава неразбираемо. Тези артефакти са ръчно

направени спомени за усилията на човешката мисъл, да осъзнае пространството, времето, красотата и хармонията. Праисторическият човек се е опитал да предаде смисъла на всичко това чрез мерки – ето защо ъглите и пропорциите са така важни за него. Сега те могат да ни помогнат да възстановим изгубеното познание за първите стъпки в развитието на научната мисъл. Нужни са били прецизни измервания, за да се строят храмове, да се управляват кораби в открито море и да се водят хора. За праисторическия човек не е било достатъчно просто да съзерцава звездите, той ги е наблюдавал внимателно, за да ги използва в мореплаването, астрономията и да може да организира земеделските процеси във времето.

За да се ориентират, на хората им е бил нужен стандарт, и те го направили от злато, демонстрирайки майсторство и познание. Резултатите са впечатляващи, както успява да покаже Руслан Костов, Председател на Българското геологично дружество[5]. Артефактите са изработени от хора с отлични познания и умения в дялането на камъни, металообработването, и измерването на тегло и размери. Д-р Костов и О. Пелевина ни обърнаха внимание върху корелацията между теглото на мънистата от злато и червен халцедон. След като проучват стотици такива мъниста, двамата автори стигат до заключението, че като цяло за Варненската култура е характерна склонност към миниатюризация. Например, на снимката по-горе е показано мънисто с цилиндрична

форма, направено от халцедон (карнелиан), с микроцилиндър от злато, разположен в пробития в камъка отвор (размери 0,2 x 0,2 cm, и дебелина 0,02 cm). То е намерено в гроб 35 на Енеолитния некрополи край Варна.

Невероятната точност, демонстрирана от праисторическите майстори, ни кара да смятаме, че те са били не по-малко прецизни и при другите, правени от тях измервания. С оглед на това архео-метрониката изглежда да е подходящ подход към реконструирането на тяхното продуктивно мислене. Свързаната с това архео-логика на креативното мислене може да използва резултатите от прецизните измервания и математическите подсказки, които вървят с тях. В крайна сметка не е обективно да подценяваме интелекта на мислителите от Медната епоха, само защото технологиите, които са използвали, ни се струват примитивни.

Изследователски екип от Варненския технически университет показва, че най-

старата технология за металолеене е достижение на Варненската култура. Златните артефакти от енеолитния некропол край Варна са направени именно така, както твърди Йордан Бояджиев в своята докторска дисертация [6]. Към това археолозите добавят, че в петото хилядолетие преди Новата ера край Варна (Провадия) също за първи път в историята е организирано широкомащабно производство на сол [7].

С оглед на горното, е напълно естествено да приемем, че на Варненската култура не трябва да се гледа само като на регионално явление. Ние смятаме, че това е първата европейска цивилизация. От нея сме наследили невероятните 3 100 предмета с общо тегло 5 752 гр. Дори количеството на намерените тук артефакти е достатъчно сензационно – само една гробница тук съдържа повече злато от този праисторически период отколкото е открито общо в целия останал свят. Качеството на находките също е невероятно и ненадминато. Въпреки това, тази колекция от шедьоври е специална и по друга причина – научното им съдържание и значение е зашеметяващо. Те представляват система от организирано познание, което изглежда поставя началото на приложните науки.

За да покажем, че са налице характерните черти на същинска цивилизация, ние изтъкнахме критерии като броя различни видове метали и изключителното качество на артефактите, доказателства за наличие на социална йерархия и свързаното с това разделение на труда и т.н. Тук е мястото да спрем вниманието ви и на друг, много важен критерий – наличието на систематизирано познание, което би могло да сложи началото на приложна прото-наука. Варненската цивилизация отговаря на гореспомнатия критерий за разлика всяка друга култура, съществувала преди това. Разбира се, по това време е имало и други културни центрове с впечатляващ принос към развитието на изкуството, но по отношение на научното съдържание на артефактите Варна е уникална в целия енеолитен свят. Не забравяйте, тя е процъфтявала 2 000 години преди пирамидите и Стоунхендж.

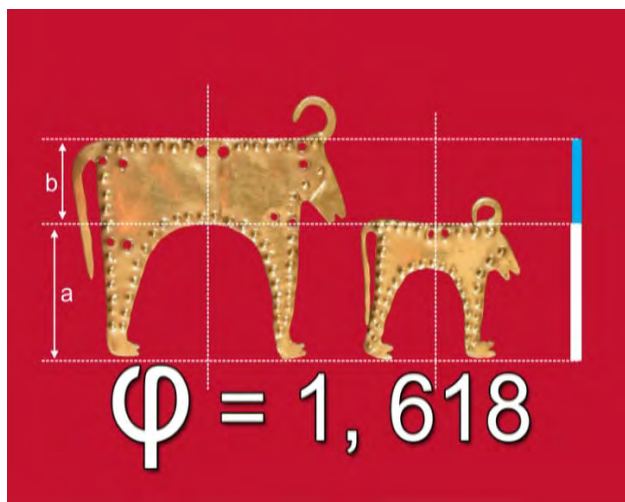
Като че ли е крайно време да се отървем от пренебрежителното си отношение към умствените способности на праисторическия

човек. Преди около 300 поколения той е оцелявал в много по-трудни условия и с много по-ограничени ресурси, но още тогава е разполагал с самообогатяващ се източник на познание. Освен него, той е имал на своя страна и силата на интуитивното си мислене. Праисторическият човек е използвал и двете, за да се справи с неопитомения още свят и сравнително примитивното общество и затова заслужава уважение за усилията си и възхищение за интелекта си.

Най-вероятно нашата хипотеза ще породи сериозни дебати. Ние я споделихме със света, за да опресним конвенционалните идеи за произхода на европейската култура, като стигнахме до изворите на Първото просвещение. Всички велики постижения имат своите велики предшественици, които често остават в анонимност и не получават заслуженото от тях уважение. Всяка важна истина изисква отдаденост в опита да я споделиш. Но какво става, ако някои има интерес тя никога да не излезе на бял свят? Чрез противопоставяне, ние можем да заключим, че колкото по-силен е натискът даден факт да се потули или изкриви, толкова по-важен и впечатляващ ще бъде ефектът, когато истината бъде разкрита. Ако красотата може да помогне в защита на истината, то тяхната обединена сила не може повече да бъде пренебрегвана. Ауrolитната цивилизация от петото хилядолетие преди Новата ера е първата цивилизация, открила златното сечение – принципът, който определя истината и красотата. Науката и изкуството са синтезирани в структурата на златните стандарти от Варненския некрополис. Техните автори остават посветени на хармонията в търсенето на това, което ние днес наричаме математически концепции и принципи.

Варненската ауrolитна цивилизация изразява математическите си предположения и открития чрез златни стандарти. Тези произведения на изкуството и занаятчийството могат да минат за украшения (всъщност, до неотдавна те наистина бяха смятани за бижута), но освен своите естетически качества те имат научна и практическа стойност, позволила на енеолитния човек да измерва ъгли и да определя местоположения. Варненската

цивилизация е дала на света първите компаси и транспортери, първите геометрични инструменти и навигационни устройства. Те изглеждат като произведения на изкуството но всъщност имат своите специфични приложения. Не на последно място, в наследството ни от нея съществуват доказателства, че този народ е открил стойността на Златното сечение и свързаната с нея последователност от числа, преоткрити от в Средновековието от Фибоначи и носещи до днес неговото име. Материалните

въплъщения на „божествената пропорция“ са златни стандарти с различни форми. Те са изключителни и изящни именно защото в тях е кодирано златното сечение.

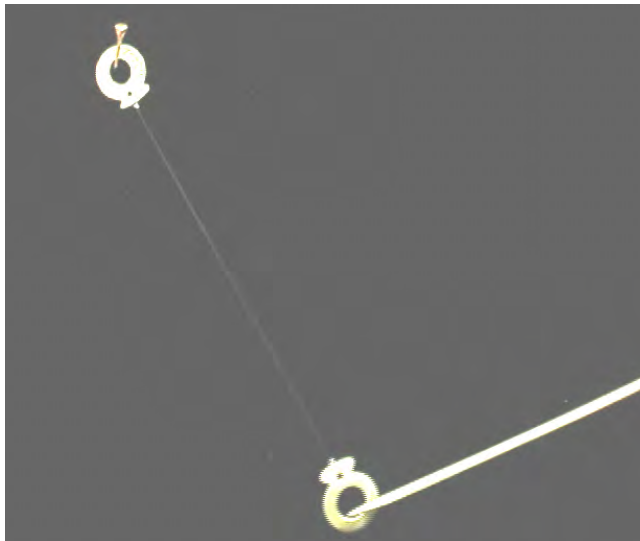
Някои велики открития трябва да бъдат преоткрити. Само така можем да разберем колко всеобхватни са последиците от тях. Такъв е и случаят с изумителната Варненска култура, открита през 1972. Прекарала хилядолетия в забравата, тя оказва огромно влияние върху интелектуалната еволюция на човечеството. Измеренията на приноса на Варненската култура за човечеството са многообразни – от една страна тя е дала най-старото съкровище на света, а от друга – тя слага началото на първата европейска цивилизация и първото световно просвещение.

Народът, живял по тези земи, е имал огромни познания и ненадминато творчество. Дали той е почитал Прометей, както разказва легендата за човеколюбивия титан, който учел хората? Приковаването на Прометей от ревнивите богове върви ръка за ръка с историите за Пандора и Потопа. Митологични кодове са използвани, за да се пренесе съобщение за

една ключова празнина в познанието. Животът на цивилизациите е подобен на вълните – разместванията на пластове и възходите се следват от падения и даже катастрофи. Метафората, според която ядосаните богове са посели семената на разрушението, означава, че някакви драстични промени са донесли края на една велика цивилизация. Такава ли е била гибелта на забулената в мистерия цивилизация, която е процъфтявала по западното крайбрежие на Черно море през петото хилядолетие преди Новата ера?

Откриването на Варненския некропол разкри нови хоризонти пред нас. Водещи археолози го обявиха за истински пробив. Сър Колин Ренфрю го нарече „монументално откритие... което по свой начин не отстъпва на откриването от Хайнрих Шлиман на съкровището на Древна Троя преди сто години“. Експозицията на съкровището в Япония, посветена на десетата годишнина от разкопките, привлече огромно внимание. Както принц Микаса написа в своята незабравима нота, „медната култура от Варна, известна най-вече с великолепните си златни артефакти, не само е по-стара от древните цивилизации на Шумерия, Месопотамия и Египет, но и показва съществуването на управляваща класа, отличаваща се с богатство и авторитет, притежаваща модерни медни оръжия и предмети и аксесоари от метал. Социалните, икономическите и технологичните данни потвърждават откриването на нова цивилизация, като правят варненската най-старата цивилизация, позната на човечеството. Може би дори по-важно от това е, че тя, за разлика от всяка друга цивилизация, зародила се на Стария континент, показва ясна и директна връзка с предхождаща я местна култура от Неолита.“ [1]. Нашите проучвания са съсредоточени именно върху тези връзки. Те разкриват еволюцията на интелекта и ние се опитваме да разгледаме Варненската култура от гледна точка на по-нататъшното ѝ развитие. Това е един вид бъдеще в миналото, свързано с археологията на мисленето и творчеството. То е мост между Неолита и Античността когато геометрията и астрономията са поставили началото на приложните науки. Находките от Варна не са просто произведения на

изкуството, те са също така ръчно направени модели на концепции и пропорции. Във формата на артефактите и тяхната потенциална функция е закодирана система от познания. Чрез нея праисторическият човек е постигал удивителни резултати при точното

измерване на ъгли, разстояния и местоположения. По-късно това изиграва решаваща роля за изграждането на паметници като пирамидите или Стоунхендж. Ние успяхме да проследим някои евристични връзки между златните стандарти, използвани в енеолитна Варна, и огромните каменни паметници, построени 2000 години по-късно. С развитието на интелекта на праисторическия човек в обществото се появява нова група от хора. Тя е способна да изпълнява някои специализирани когнитивни функции, които постепенно се превръщат в неделима част от социалното развитие. Управлението и властта започват във все по-голяма степен да зависят от познанието. За да се изпълняват обаче тези функции, е необходима квалификация. Властта започва да се опира на практическото знание – например за целите на корабоплаването, ориентирането, при измерването на обработваемата земя и във военното дело. Натрупването на знания върви ръка за ръка с появата на интелигенцията в качеството ѝ на изпълнител на новите когнитивни функции. Някои от най-причудливите находки от Варна могат да бъдат свързани точно с тях – например артефактите от гроб № 36. По същия начин, находките от символичните гробове 1 и 4 биха могли да бъдат счестени за инструменти, а не просто за украшения.

В изложението по-долу ще се опитаме да поставим ударението върху когнитивните функции и потенциалното приложение на намерените артефакти. За нас те са нещо много повече от произведения на изкуството. Изкушаваме се да ги разглеждаме от ъгъл, който наричаме „концептуален синтез на наука и изкуство”. Ще се опитаме да разбулим съвместното действие на пропорциите – кумулативната сила на групи предмети, за да разкрием нови възможности за възстановяването на скритото в тях познание.

Възможно ли е да възстановим една изгубена култура само въз основа на открития и интерпретации? Съмняваме се, но въпреки това според нас си струва да преоткрием изгубените стандарти за хармония. И ето, завладени сме от усещане, че сме прозрели елегантната истина, предположенията се превръщат в знание и духът на една велика цивилизация се събужда за нов живот...

И в праисторията, както и в космоса, баналните представи за време са невалидни. Моделите на пълзяща еволюция не могат да обяснят творческата енергия на откривателския дух. Тя се появява сякаш след по-висша намеса; а ускорението на мисълта поражда силите, които слагат началото на първата истинска цивилизация.

Къде и кога се случва това? Ще покажем, че по нашите земи – от Родопите до Черно море и от двете страни на Балкана – е съхранена ръкотворна памет за това велико събитие. То е дело на цивилизация, прочута и с най-старото златно съкровище на света. Това са находките от Варненския енеолитен некропол, открит през 1972 г. Възрастта му е определена чрез радио-въглероден анализ и отнася културата Варна към периода между 4600 и 4200 година преди новата ера. В предметите от злато, мед, камък и кост, наред с художествения гений на създателите им, има и научно съдържание, което буди възхищение.

Те доказват, че мисленето на онези забележителни творци е било не само логично, а и по своему естетично. То е концептуален синтез на изкуство и научен подход към пропорциите.

След откритието на Варненския енеолитен некропол ще трябва да преосмислим общоприетия възглед за далечното минало на интелигентността. Когато говорим за човека от каменната ера, би следвало да се отърсим от високомерието и пренебрежителното отношение. Той едва ли е бил по-глупав от повечето днешни хора. Всъщност, за да оцелява, той сигурно е бил дори по-способен. Това, че е живял в далеч потрудни условия (и се е справял с тях), засилва уважението ни към неговия интелект.

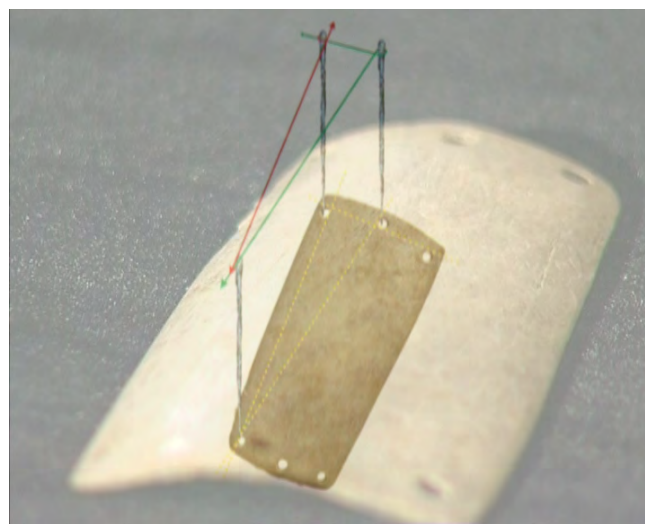
Известният астроном Джералд Хокинс пише следното: Всяка книга за Стоунхендж или за кой да е от останалите мегалитни паметници трябва да започва с посвещението: На човека от каменната ера – криворазбран, оклеветен и подценен!

Необходим ни е нов поглед, за да разберем логиката на неговото мислене, системата от знания и правилни изводи, която му е позволила да се развие само за 300 поколения до сегашното ниво на интелигентност. В основата ѝ е нещо, което тук наричаме архелогика: способността да се правят верни заключения, да се откриват и спазват закономерности, да се извършват измервания, които след това се възпроизвеждат с помощта на еталони и пропорции. Това е израз на мярата в практически ориентираното мислене от древността до наши дни. Тази логика е първична и като принцип, и като отправна точка – от нея е започнала еволюцията на съвременната наука. И тя, както праисторическото познание, далеч изпреварва материалните условия на своята конкретна реализация. И носи в себе си потенциал за нещо много по-значимо...

Респектът към творческото мислене отпреди седем и дори осем хилядолетия е оправдан. (След посещение на музея в Нова Загора най-малкият от синовете ни заяви, че отсега нататък няма да иронизира хората от каменния век...) Те съвсем не ни отстъпват по изобретателност и усет за хармония, както се убеждаваме от мистериозните артефакти на културата Варна от пето хилядолетие преди новата ера.

Те са така майсторски изработени, че спокойно могат да минат за украшения – и досега са били възприемани именно като украшения. Но тук ние показваме, че зад

декоративните им качества се крият практически функции. Благодарение на тях хората от петото хилядолетие преди Христа са могли да се ориентират, да измерват ъгли с поразителна точност, да се придвижват в непознати земи и морета. Така са се появили и първите транспортери, пергели, и уреди за навигация, свещени предмети с научно предназначение, което ние се опитваме да преоткрием.

Интересуват ни както самите предмети, така и представената в тях система от знания. Затова използваме както логически и математични средства за анализ, така и визуални евристики, т. е. елементи на художествено-образно мислене. Това отговаря на концептуалния синтез, характерен за цивилизацията от шесто – пето хилядолетие преди новата ера. За нейна столица Варна е може би най-подходящата кандидатура. (Но освен нея трябва да споменем Караново, свещените планини Родоп, Сакар и Странджа, Балкана като гръбнак на пространството от Тракия до Мизия и Мала Скития. Това са земите, съхранили ръкотворна памет за Черноморската Атлантида.)

Смятаме, че именно оттук започва Първата европейска цивилизация. В това понятие влагаме не само критерии за наличие на обработено злато, социална йерархия и разделение на труда, но и още един съществен признак. Критерий за цивилизованост е и наличието на система от знания, която поставя основите на приложна наука. Културата Варна отговаря на това изискване, докато нито една от известните преди нея не

разполага с подобна система. Има и други огнища на духовност с впечатляващи художествени образци, но що се отнася до научните еталони, то цивилизацията Варна е първа в Европа, а и в света. Става дума за епоха, която предхожда с хиляда години Шумер, и е с 2000 години по-стара от Хеопсовата пирамида или Стоунхендж...

Хипотезата ни получи потвърждения, които – надяваме се – ще разбунят духовете. За нас това не е самоцел, а има своя по-дълбок смисъл. Само така могат да се променят традиционните и до голяма степен инерциални виждания за първоучителите на европейската култура.

Великите цивилизации имат своите велики предшественици, които често остават неизвестни или подценени. Разбира се, и това е белег за автентичност – колкото по-голяма е една истина, толкова повече усилия се правят за нейното премълчаване или преиначаване. Но когато истината бъде подкрепена от красота, то съюзът им не може да бъде отминат с пренебрежение.

Шедьоврите от Черноморско-Балканската Атлантида носят в себе си художествено и научно изящество. Все една дали са направени от злато или камък, керамика или кост, те са изваяни с небикновен усет към пропорциите. Златно-каменната (ауролитна) цивилизация по свещените земи на днешна България според нас е и първият златен век на познанието. С нея започва процес на цивилизоване, който можем да наречем първия европейски ренесанс.

Литература:

1. Colin Renfrew, *Ancient Bulgaria's Golden Treasures, National Geographic Jili, 1980, pp. 112-113* (See also: Colin Renfrew, *Varna and the Social Context of Early Metallurgy. 1978, Antiquity, 52, 206*; Colin Renfrew, *Varna and the Emergence of Wealth in Prehistoric Europe, in: The Social Life of Things, Cambridge University Press, Cambridge, 1986*)
2. *New Perspectives on the Varna Cemetery (Bulgaria) – AMS Dates and Social Implications. 2007, Antiquity 81*
3. *The First Civilization in Europe and the Oldest Gold Treasure in the World – Varna, Bulgaria. Nippon Television Network Cultural Society, 1982*
4. Hristo Smolenov, *Gold Standarts of the Oldest Science. "Trud" 3.3.2009*
Hristo Smolenov, Hristo Michailov, Vladimir Bojiliv, *Archeo-logique. La methode heuristique des symboles et de connaissances sacres, Magoart, Sofia, 2009*
5. Ruslan Kostov, *Doctoral thesis, University of Sofia, 2010. See also: Geoarchaeology and Archaeomineralogy, Sofia 2008*
6. Yrdan Boyadjiev, *Doktoral thesis, (Възникване на металообработката в Югоизточна Европа) Technical University of Varna, 2009*
7. *Праисторически солодобивен център Провадия – Солницата (Разкопки 2005 – 2007) Ред. Васил Николов*

За контакти:

д-р Христо Смоленов
тел. 0899 88 08 58
e-mail: hristo@smolenov.com